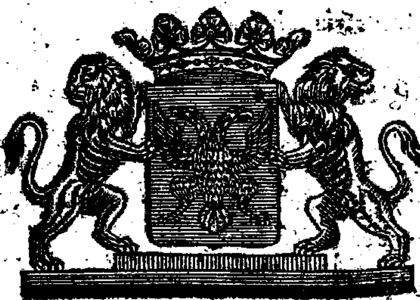
A°. 1833. N°. 139.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 21 November.

FRANKFORT, den 17den November.

Uit Italie wordt, onder dagteekening van den 8sten November, het volgende geschreven: « Het wordt thans steeds waarschijnlijker, dat de hertog van Lucca werkelijk tot de protestantsche godsdienst is overgegaan. De Pauselijke stoel is door de geruchten daaromtrent opmerkzaam geworden, en heeft onlangs eene formele verklaring van den hertog gevraagd, waarbij hij zich bij den heiligen vader over dat algemeen verbreide gerucht zou regtvaardigen. De hertog heeft, zegt men, geweigerd, zulk eene verklaring te geven, hetwelk dus allezins het vermoeden moest bevestigen, dat hij de godsdienst zijner vaderen verlaten had. Van den anderen kant schijnt men ook te Madrid deze zaak ernstig in aanmerking te nemen. De Spaansche regering vordert, zegt men, het bewijs van hem, dat hij niet protestantsch geworden is, en heeft bevel gegeven, om zoo lang met de uitbetaling der apanage, welke de hertog van Spanje bekomt, alsmede van de bij het Parijsche tractaat van 1814 aan hem verzekerde schadeloosstelling wegens Parma, welke zeer aanzienlijk is, te wachten tot het verlangde bewijs gegeven is. Het zou misschien den hertog op zich zelve reeds moeijelijk vallen, zulk een negatief bewijs te leveren; doch men beweert, dat het Spaansche hof door zijne gezantschappen werkelijk volkomen onderrigt is, dat dezelve in Duitschland tot de protestantsche godsdienst is overgegaan. Al mogt het hem echter ook gelukken, het verlangde bewijs te leveren, blijven echter voor het tegenwoordige de subsidien uit Spanje onvoldaan, vermits, naar het schijnt, het regentschap de gelegenheid zeer gaarne te baat genomen heeft, om ten koste van eenen koninklijken prins aan de schatkist eene uitgaaf te besparen. Wijders zal misschien de hertog het lot van den infant don *Carlos*, ten aanzien van het protest tegen de troonsopvolging der vrouwelijke linie in Spanje, deelen. Hij heeft reeds bij het leven van *Ferdinand VII* zich aan de overige leden van den ouderen tak der Bourbonsche familie aangesloten, en plegtig tegen de afschaffing van de Salische wet geprotesteerd, welk protest sedert niet ingetrokken is. De Regentes dreigt nu ook deswege de apanage en schadeloosstelling van den hertog in te houden, tot hij de regten van hare dochter erkend heeft. Dit is nu een zeer verdrietige toestand, want gesteld de hertog ging daartoe over, zoo loopt hij gevaar, in de toekomst door don *Carlos* even zoo behandeld te worden, als hij thans door het regentschap behandeld wordt, ingeval het der apostolische partij mogt gelukken, voor haar opperhoofd de heerschappij in Spanje te bevechten.

Uit Livorno wordt den 13den October het volgende geschreven: « De nieuwe vizier van Bosnie heeft tot dus verre nog geen divan gehouden, over welke omstandigheid de kapiteins, die zich te Serajevo bijeen bevinden, zeer misnoegd zijn. — In de Herzegovina vemeerdert gedurig het aantal misnoegden, en wel wegens de gestrengheid, waarmede de vizier door de kapiteins aldaar de schattingen laat invorderen. Deze loopen daartoe met eenige honderd gewapende manschappen het land af.

— De hoogleeraar *Jordan*, vroeger een der voornaamste leden van de oppositie in de staten-vergadering van het keurvorstendom Hessen, is door het district van de Lahn weder tot lid van die kamer benoemd geworden. De heer *Jordan* heeft bij het ministerie van binnenlandsche zaken gevraagd om toestemming, ten einde te kunnen zitting nemen; dan dezelve is hem geweigerd. De regering schijnt in geen geval te willen toelaten, dat de heer *Jordan* weder werkelijk lid van de staten-vergadering worde. De kiezers van het district hebben hem daarop wel op nieuw met eenparigheid van stemmen benoemd; maar de heer *Jordan* heeft nu formeel voor die benoeming bedankt.

— In den avond van den 14den dezer hebben een aantal personen te Hanau voor de woning van een gewezen afgevaardigde op den landdag ketel- of schandmuzijk gemaakt. Dit tooneel heeft echter slechts 5 of 10 minuten geduurd, en daardoor niet veel oploop veroorzaakt.

— In een berigt uit Bazel beklaagt men zich ten sterkste, dat de scheidsrigter van den Zwitserschen landdag ook de bezittingen van de universiteit te Bazel verdeelbaar tusschen de stad en het thans van haar afgescheidene landschap heeft verklaard. Deze bezittingen vloeijen, volgens dit berigt, enkel voort uit vermakingen van burgers der stad Bazel en professoren van de universiteit. Deze zal, denkt men, nu niet kunnen blijven bestaan.

Van den 18den November.

De Courant van Spiers meldt, dat Dr. *Siebenpfeiffer* in den nacht van den 14den op den 15den dezer uit zijne gevangenis te Frankenthal ontvlugt is.

Uit Fulda wordt geschreven, dat de kommandant aldaar den luitenant *v. Heimrod* heeft doen in hechtenis zetten, om het voorval tusschen hem en Dr. *Höfling* regterlijk te onderzoeken.

— De dagbladen van Stuttgardt melden, dat de kamer der afgevaardigden het ontwerp van een tolverdrag met Pruissen aangenomen heeft, en dat nu een nieuw tarief van in- en uitgaande regten zal voorgenomen worden, hetwelk waarschijnlijk met 1o. Januarij 1834 in werking zal komen. Het Pruissische tolstelsel zal zich alsdan reeds over meer dan twintig millioen inwoners uitstrekken.

— Eenigen der studenten, die voor 5 maanden te Tubingen om staatkundige vergrijpen, in hechtenis genomen worden, zijn van tijd tot tijd ontslagen. De laatste tien, die nog overbleven; zijn nu ook tegen borgtogt ontslagen.

LONDEN, den 16den November.

Volgens de *Globe*, is het in omloop zijnde gerucht, als of, van wege het gouvernement der jonge Koningin donna *Maria*, bij deszelfs zaakverzorgers in Engeland last zou ontvangen zijn, om onverwijld nieuwe wervingen, ter voltalligmaking en vermeerdering van de constitutionnele troepen, te bewerkstelligen, van allen grond ontbloot, maar houdt de door hen uit Lissabon ontvangen last daarentegen in, om voor het oogenblik, ten behoeve van de wettige zaak in Portugal, geene verdere aanneming van manschappen te doen. Het overzenden uit Engeland naar Portugal van paarden en ander oorlogstuig blijft echter, luidens dit zelfde blad, nog onafgebroken voortduren.

Te Chicester is des morgens van den 13den dezer, ongeveer twintig minuten voor vier ure, door de inwoners dier stad een hevige schok van aardbeving gevoeld, vergezeld gaande van een groot gedruisch. Deze schok, welke niet alleen de stads klok, maar ook eenige andere klokken heeft doen slaan, herhaalde zich dien zelfden morgen, ruim twee uren later, nog eens, ofschoon in een minder ergen graad, vernieuwd. Sedert de drie jongst verloopen maanden is dit nu reeds de derde schok van aardbeving, welke in deze omstreken gevoeld is.

Later ontvangen berigten uit Mexico melden, dat *Arista* en *Duran*, de hoofdbelhamels tegen het gouvernement, eindelijk in Guanaxuato, waar zij hun hoofdkwartier gevestigd hadden, door de troepen van den generaal *Santa Anna* ingesloten waren, en dien ten gevolge denkelijk tot de overgave en het neerleggen der wapenen zouden gedwongen worden. Deze zelfde berigten brengen mede, dat er te Puebla eene verschrikkelijke uitbarsting van een kruidmagazijn heeft plaats gehad, bij welk ongeval een aantal personen, in het voornoemde magazijn grootendeels werkende, hun leven moeten verloren hebben, daar reeds 107 lijken van onder het puin opgegraven zijn. Aan de opzettelijke kwaadwilligheid van vijf koningsgezinden, welke alle echter gelukkig gevat zijn en die reeds eenigen tijd vroeger, uit hoofde van beproefde snoode plannen, naar Akapulco verbannen waren, wordt deze geduchte en aller ongelukkigste uitbarsting toegeschreven.

PARYS, den 17den November.

(Met buitengewone gelegenheid.)

Het *Journal des Débats*, hetwelk de tolk van een gedeelte van het ministerie is, meldt heden, dat de tot dus verre bekende verkiezingen van leden der departementale raden, meestal benoemingen opleveren van mannen, die gematigde staatkundige gevoelens aankleven. Het gemelde dagblad geeft daarbij zijnen spijt te kennen, dat men niet heeft kunnen besluiten, om, gelijk hetzelve verlangde, de tegenwoordige kamer der afgevaardigden te ontbinden; de uitslag der nieuwe verkiezingen zouden, zegt hetzelve, even gunstig zijn geweest, als die van de departementale raden.

Men leest heden in een ministerieel blad de volgende tijdingen uit Spanje: « Brieven uit Sarragossa van den 4den en 5den zijn zeer geruststellende aangaande den toestand van Arragon en de zaken des schiereilands in 't algemeen. Een brief uit Segovia van den 2den is van gelijken aard. Op den weg van Corunna naar Valadolid, en van laatst gemelde sted naar Burgos, schijnt het land volkomen aan de koningin onderworpen te zijn. Den 9den was te Barcelona en den 10den te Gironna en op den weg alles rustig. De kapitein-generaal van Catalonie is sedert den 7den

te Barcelona wedergekeerd. In de districten, waar hij geweest is, hebben eenige arrestatien plaats gehad.

Met deze geruststellende tijdingen stemmen de overige berigten niet wel overeen.

De *Sentinelle des Pyrénées* behelst de volgende berigten: « Er is te Bayonne veel gerucht gemaakt van eene vermeende bezetting van het Spaansche bruggenhoofd door een detachement van het 4de Fransche regement ligte infanterie. Zie hier wat er van de zaak is: De overheden van Irun naar Behobie de wijk genomen hebbende, vreesden, dat hunne archieven door de opstandelingen zouden verbrand, of geplunderd worden, en verzochten derhalve dat die archieven over de grenzen mogten gebragt worden. Er werden daarom twee Fransche schildwachten aan den anderen kant der brug geplaatst, om de binnenkomst te beschermen. Onze troepen bezetten echter thans, volgens hoogere order, alleen het bruggenhoofd, dat ons toebehoort. — Veertig man van het garnizoen van Irun, die na den aftogt van den generaal *Castanon* naar Behobie gevlugt waren, zijn de grenzen weder overgegaan, om zich naar St. Sebastiaan te begeven, waar even gemelde generaal zich thans bevindt.

« Gisteren zijn er personen van Bilbao te S. Sebastiaan over zee aangekomen, daar men moeijelijk over land kan komen, uit hoofde Irun in de magt der carlisten is.

« De provincie Guipuzcoa is in staat van beleg gesteld. Te St. Sebastiaan waren den 10den November nog geene opstandelingen aangekomen; maar men schreef zulks alleen aan het slechte weder toe, daar hun overigens niets in den weg stond. De generaal *Castanon* wordt zeer gelaakt, dat hij te Tolosa ruim eene maand werkeloos is gebleven, terwijl de opstandelingen zich in de provincie organiseerden, zoodat hij daarna door dezelven geslagen is.

— Een brief uit Bayonne, van den 12den November, meldt: « De gemeenschap met Spanje over den weg van Irun naar Madrid is geheel afgesneden. De berigten uit het binnenland geworden ons thans drie of vier dagen later over Saragossa, Jaca, Canfran en Oleron; de kabinets-koeriers nemen denzelfden weg. De troepen van de Koningin vechten wel goed en loopen niet over; maar de gewapende magt is niet sterk genoeg om den opstand, die zich dagelijks meer uitbreidt, te beteugelen.»

De *Indicateur van Bordeaux* meldt het volgende: « Uit St. Sebastiaan wordt geschreven, dat de generaal *Castanon* last gegeven heeft, om van de onderscheidene punten der kust, als passage, Fontarabel enz., alle vaartuigen naar Sebastiaan te brengen. Al dezulken, die binnen vier en twintig uren niet vervoerd kunnen worden, moeten verbrand worden. Die maatregel is genomen, ten einde de opstandelingen zich van die vaartuigen niet zouden bedienen, om de vaart tusschen St. Sebastiaan en de Socoa te belemmeren.»

(Of die maatregel gelukt is, moet men betwijfelen, daar het *Journal des Débats* van gisteren meldt, dat vier Fransche oorlogsbrikken order hebben, om de haven van St. Sebastiaan te deblokeren.) Dit is dus ook eene directe interventie van Frankrijk.

De generaal *Castanon* heeft berigt gegeven, dat de generaal *Lorenzo*, die te Logrona is; zich met den generaal *Saarsfield* in gemeenschap heeft gesteld, en dat zij den 8sten of 9den gezamenlijk hunne operatien tegen de opstandelingen zouden beginnen.

« Als men Pampeluna uitzondert, is gansch Navarra onder de heerschappij der aanhangers van don *Carlos* »

— De laatste berigten uit Madrid zijn van den 5den dezer. In die hoofdstad was het toen rustig.

AMSTERDAM, den 19den November.

Beurs van den 18den November.

Over het algemeen was heden ter beurs geen belangrijke handel en hebben ook de prijzen aller fondsen zeer weinig gevarieerd.

De Spaansche aangelegenheden houden het publiek tegenwoordig bezig; men wilde weten dat de Fransche troepen reeds voet in Spanje gezet hebben, doch vereischen deze tijdingen nog nadere bevestiging; volgens partikuliere brieven uit Parijs zoude de *interventie beslist zijn*, doch is de toestand der Koningin nog niet zoo hagchelijk, dat men reeds vreemde hulp benoodigd heeft; wij zullen morgen of overmorgen zien wat daarvan gegrond is; geschiedt deze interventie, zoo zal het wel niet *met welgevallen* door de Noordsche mogendheden aangezien worden; doch zal geene botsing daardoor ontstaan, en men zich vergenoegen om behoorlijk te protesteren, zoo als reeds sedert de Fransche revolutie bij iederen opstand geschied is; uit dit oogpunt beschouwen het de beurs-bezoekers en misschien niet ten onregte.

Zie hier de prijs-fluctuatien der effecten:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, 49 à $\frac{1}{16}$ gebleven, met geringen handel; 5 pCt. 93, $92\frac{15}{16}$, 93, $93\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$, veel daarvan is voor binnenlandsche rekening aangekocht, kansbiljetten $21\frac{7}{8}$ à 22; restanten $1\frac{5}{16}$ à $\frac{1}{4}$ met geringe omzetting; oude syndicaat $86\frac{7}{8}$, 87, $87\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$; nieuwe $69\frac{7}{8}$, 70, $70\frac{1}{8}$ in enkele kleine posten verhandeld; handelmaatschappij $94\frac{1}{2}$ gedaan.

Spanje. 5 pCt. $55\frac{15}{16}$, 56, $55\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{11}{16}$ gebleven; 3 pCt. $36\frac{1}{8}$, 36, $36\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $36\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{8}$ gebleven, uitgestelde $11\frac{5}{8}$, obligation-cortes stukken van *f* 6000 18 à $\frac{1}{8}$ pCt., alles met geringen handel.

Frankrijk. 3 pCt. fondsen zijn à $74\frac{1}{8}$ eenige posten afgegeven.

Napels. Bij *Lamaison en Bouver* $82\frac{3}{4}$ à $\frac{1}{2}$ Reinighieden gedaan.

Rusland. Oude Russen veel ter markt, $100\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ à $\frac{1}{2}$ gebleven; nieuwe 101 à $\frac{1}{4}$; Russen van 1831 en 1833 à $91\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{4}$ in kleine posten verhandeld; roebels 65 pCt, doch met geene noemenswaardige omzetting.

Oostenrijk. 5 pCt metallieken $91\frac{7}{8}$, 92 pCt. gedaan; in andere Duitsche fondsen was geene beweging.

Alle Zuid-Amerikaansche en Grieksche fondsen prijshoudend en omtrent niets daarin gedaan.

Beurs van den 19den dezer.

De Fransche scheepsmagt gaat voor St. Sebastiaan kruisen, hetwelk eene *wezenlijke interventie* mag genoemd worden; echter heeft ook dit evenement niet den minsten invloed op de beurs uitgeoefend.

In alle effecten vond geene noemenswaardige variatie plaats en de prijzen zijn nagenoeg op de hoogte van gisteren gebleven.

Holland. $49\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{8}$; 5 pCt. $93\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{8}$; kansbiljetten $21\frac{15}{16}$ à 22 *f*; oude syndicaat $87\frac{1}{8}$ à $\frac{5}{16}$; nieuwe $70\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$.

Spanje. 5 pCt. 56, $55\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$; 3 pCt. $36\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{8}$; obligatien-cortes 18 à $\frac{1}{8}$ pCt.

In Russische en Duitsche fondsen vond geene variatie plaats.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.